

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1.Studijski program (preddiplomski, diplomski, integrirani)	diplomski	1.6.Način izvođenja nastave (broj sati P+V+S+e-učenje)	30P + 15V
1.2.Godina studija	1.	1.7.Očekivani broj studenata na predmetu	15
1.3.Naziv predmeta	Opća fonetika i fonologija	1.8.Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Ante Jurić
1.4.Bodovna vrijednost (ECTS)	6	1.9.Suradnici	
1.5.Status predmeta	obvezni	1.10.Jezik izvođenja nastave	hrvatski
2. OPIS PREDMETA			
2.1.Ciljevi i kratak sadržaj predmeta po cjelinama	Cilj je kolegija dati studentima temeljno predznanje za bavljenje istraživanjem na području fonetike i fonologije. Na kolegiju će se predstaviti osnovni pojmovi i metode analize glasova i glasovnih promjena: osnove akustičke i artikulacijske fonetike, fonemska analiza (na primjerima iz hrvatskoga i romanskih jezika), osnove prozodije i dijakronijska fonologija. Cilje je usto studente uputiti u osnovni terminološki inventar suvremenih fonoloških teorija te pobuditi njihov interes za iščitavanje relevantne literature i za sagledavanje fonološke realnosti u kojoj žive u kontekstu različitih teoretskih okvira: praške, binarističke, distribucionalističke, generativne, autosegmentalne i funkcionalne fonologije. Naglasak je na kritičkome razmatranju građe i samostalnome radu studenata. Tijekom kolegija osobita će se pozornost posvetiti raspravi i izvođenju raznovrsnih vježbi prepoznavanja i opisa fonetsko-fonoloških datosti.		
2.2.Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	nema		
2.3.Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi	U području opće fonetike i fonologije studenti će moći: <ul style="list-style-type: none"> - prikazati i evaluirati suvremene fonološke teorijske pristupe - identificirati i primijeniti istraživačke metode u fonologiji - evaluirati opravdanost rezultata empirijskih fonoloških istraživanja - identificirati i objasniti konkretne fonetsko-fonološke datosti u svakodnevnom govoru 		

2.4.Očekivani ishodi učenja na razini predmeta	<p>U području opće fonetike i fonologije studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - student će biti u stanju definirati i razlikovati pojmove fonetika i fonologija - student će biti u stanju prepoznati i razlikovati fonetsko od fonološkoga na konkretnom jezičnom materijalu - student će biti u stanju raspravljati o temeljnim odrednicama suvremenih teorijskih pravaca u fonetici i fonologiji - student će biti u stanju uspoređivati i zauzimati vlastiti stav o terminologiji strukturalističke, generativne i autosegmentalne fonologije - student će biti u stanju provesti detaljnu akustičku i artikulacijsku analizu glasova u govornom lancu - student će biti u stanju provesti detaljnu fonemsku analizu govornog lanca - student će biti u stanju prepoznati i opisati osnovne prozodijske elemente u govornom lancu - student će biti u stanju primijeniti metode i terminologiju dijakronijske lingvistike 												
2.5.Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave i/ili cjelinama kolegija	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod - Temeljni pojmovi i povijesni uvod u studij fonetike i fonologije 2. Osnove akustičke i artikulacijske fonetike I – govorni organi i principi artikulacije 3. Osnove akustičke i artikulacijske fonetike II – glasničke opažajne osobine 4. Osnove akustičke i artikulacijske fonetike III – fonemski i alofonski glasnici 5. Osnove akustičke i artikulacijske fonetike IV – struktura sloga i rečenična prozodija 6. Prozodija – terminologija, tipologija i osnove hrvatske prozodije, 7. Vrste obilježja i metodologija istraživanja u fonologiji 8. Fonemska analiza I – fonologija glasa, 9. Fonemska analiza II – fonologija riječi, 10. Entropija i redundancija 11. Fonemika hrvatskoga jezika 12. Generativna fonologija – klasična teorija (1. kolokvij), 13. Ciklička, metrička i autosegmentalna fonologija 14. Dijakronijska fonologija I – unutarnji i vanjski uzroci fonoloških promjena 15. Dijakronijska fonologija II – kategorizacija i opis glasovnih promjena / 2. Kolokvij 												
2.6.Načini izvođenja nastave:	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 33%;">☐ predavanja DA</td><td style="width: 33%;">☐ samostalni zadaci DA</td><td style="width: 33%;">2.7. Dostupnost materijala na e-learning sustavu:</td></tr> <tr> <td>☐ seminari i radionice NE</td><td>☐ multimedija i mreža DA</td><td></td></tr> <tr> <td>☐ vježbe DA</td><td>☐ laboratorij DA</td><td></td></tr> <tr> <td>☐ on line u cijelosti NE</td><td>☐ mentorski rad NE</td><td></td></tr> </table>	☐ predavanja DA	☐ samostalni zadaci DA	2.7. Dostupnost materijala na e-learning sustavu:	☐ seminari i radionice NE	☐ multimedija i mreža DA		☐ vježbe DA	☐ laboratorij DA		☐ on line u cijelosti NE	☐ mentorski rad NE	
☐ predavanja DA	☐ samostalni zadaci DA	2.7. Dostupnost materijala na e-learning sustavu:											
☐ seminari i radionice NE	☐ multimedija i mreža DA												
☐ vježbe DA	☐ laboratorij DA												
☐ on line u cijelosti NE	☐ mentorski rad NE												

	☐ mješovito e-učenje NE ☐ terenska nastava DA	☐ (ostalo upisati)					
2.8.Obveze studenata (uvjeti za dobivanje potpisa)	Aktivno praćenje nastave, sudjelovanje na vježbama, pismena provjera znanja, završni ispit						
2.9.Ocenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispit ¹	Pismena provjera znanja (kolokvij) i usmeni završni ispit						
2.10.Raspodjela ECTS bodova prema studijskim obvezama (upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta):	Pohađanje nastave	1,5	Praktični rad		Kolokvij		
	Priprema za predavanje		Referat		Pismeni ispit		
	Domaće zadaće	0,5	Seminarski rad	1	Usmeni ispit		
	Istraživanje	1	Esej		(Ostalo upisati)		
	Eksperimentalni rad		Projekt		(Ostalo upisati)		
2.11.Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov				Broj primjeraka u knjižnici		
	Babić, S. i dr., <i>Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika</i> , HAZU, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 1991. ili Škarić, Ivo. <i>Hrvatski izgovor</i> . Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2009.				10		
	Brozović, Dalibor. <i>Fonologija hrvatskoga standardnog jezika</i> . Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2007.						
	Mihaljević, M. <i>Generativna i leksička fonologija</i> . Školska knjiga, Zagreb, 1991.				1		
	Muljačić, Ž. <i>Opća fonologija i fonologija suvremenog talijanskog jezika</i> . Školska knjiga, Zagreb, 1972.				11		
2.12.Dopunska literatura	Barić, E. i suautor: <i>Hrvatska gramatika</i> . Školska knjiga, Zagreb, 1995. Garde, P. <i>Naglasak</i> (preveo Dragutin Raguž). Školska knjiga, Zagreb. 1993.						

¹ Za sve kolegije u nadležnosti Odjela za lingvistiku primjenjuju se jedinstveni kriteriji ocjenjivanja („Kriteriji za ocjenjivanje uspjeha studenata u nastavi“), izlaženju na kolokvije i njihovom vrednovanju („Kriteriji za ocjenjivanje uspjeha – dopuna“) te o obvezi pohađanja nastave (prema Pravilniku o studiranju). Svi su relevantni dokumenti dostupni na mrežnim stranicama Odjela za lingvistiku (<http://www.unizd.hr/lingvistika/Nastava/Dokumenti/tabid/3508/Default.aspx>).

	<p>Ladefoged, Peter / Johnson, Keith: <i>A course in phonetics</i>. Cengage Learning, Wadsworth, 2011.</p> <p>Lass, Roger: <i>Phonology: An Introduction to Basic Concepts</i>. Cambridge University Press, 1984.</p> <p>Mandić, David: Naglasak. <i>Fluminensia</i>, god. 19 (2007) br. 1, str. 77-94. (dostupno na internetu)</p> <p>Malmberg, B., <i>Fonetika</i> (prevela Marija Semenov). Zagreb, 1995.</p> <p>Moguš, M. <i>Povijesna fonologija hrvatskoga jezika</i>. Školska knjiga 2010. ili, od istog autora: <i>Fonološki razvoj hrvatskog jezika</i>. Matica hrvatska, Zagreb 1971.</p> <p>Odden, David: <i>Introducing phonology</i>. Cambridge University Press 2005.</p> <p>Radford, Andrew: <i>Linguistics, an introduction</i>, Cambridge University Press, 1999.</p> <p>Tekavčić, P., <i>Uvod u lingvistiku za studente talijanskog jezika i književnosti</i>, Zagreb, 1979., poglavljia: Opis jezičnih glasova s artikulacijskoga gledišta (str. 29-36), Fonologija-strukturalizam-elementi drugih suvremenih lingvističkih teorija (str. 37-81) i Temeljni lingvistički aspekti teorije informacije (str. 82-90).</p> <p>Turk, M., <i>Fonologija hrvatskoga jezika: raspodjela fonema</i>. Rijeka, Varaždin, 1992.</p>
2.13.Praćenje uspješnosti izvedbe nastave te načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija	Baza podataka o prisustvovanju na nastavi, obavljenim zadatcima i aktivnostima studenata, analiza uspješnosti studenata na kolokviju i usmenom ispitу te pri izradi seminarског rada. Studentske evaluacije nastavnika i suradnika.
2.14.Primjeri pitanja / zadat(a)ka /seminara / projekta i ishodi učenja koji se njima provjeravaju	<p>Primjer 1:</p> <p>1.1. Primjer zadatka: Fonetski i fonološki transkribiraj riječi: <i>bratski, podaci, Nijemac, njemački, bijel, rijeka i banka</i>.</p> <p>1.2. Ishodi učenja: Student će biti u stanju prepoznati i razlikovati fonetsko od fonološkoga na konkretnom jezičnom materijalu.</p> <p>Primjer 2:</p> <p>2.1. Primjer zadatka: Objasni činjenicu da su „predvidljive“ glasovne promjene/alternacije fonološki irelevantne u strukturalističkoj fonologiji, a relevantne u generativnoj.</p> <p>2.2. Ishodi učenja: Student će biti u stanju raspravljati o temeljnim odrednicama suvremenih teorijskih pravaca u fonetici i fonologiji.</p> <p>Primjer 3:</p>

3.1. Primjer zadatka: Pet studenata, po jedan iz Kali, Preka, Murvice, Bibinja i Ista, izgovaraju na govoru svoga mesta rečenicu koja na standardnom hrvatskom glasi: „Smočio sam se od glave do pete, donesi mi nešto suho za presvući se.“ Fonetski transkribiraj, artikulacijski opiši i usporedi njihov izgovor.
3.2. Ishodi učenja: Student će biti u stanju provesti detaljnu akustičku i artikulacijsku analizu glasova u govornom lancu.

Primjer 4:

- 4.1. Primjer zadatka: U izgovorenim primjerima rečenice iz primjera br. 3 odredi: naglasna mesta, slogove, fonetske riječi i jedinice rečenične intonacije.
4.2. Ishodi učenja: Student će biti u stanju prepoznati i opisati osnovne prozodijske elemente u govornom lancu.

Primjer 5:

- 5.1. Primjer zadatka: Rekonstruiraj izvorni oblik osnove iz koje su nastale riječi *pečem*, *pekao*, *peći* i *peci* i opiši glasovne promjene koje su djelovale u svakom pojedinom primjeru.
5.2. Ishodi učenja: Student će biti u stanju primijeniti metode i terminologiju dijakronijske lingvistike